

**NATUURTOETS T.B.V. NIEUWE
RUNDVEESTAL FAM. KOOL,
KORTGERECHT 18
SCHOONREWOERD**

NATUURTOETS T.B.V. NIEUWE RUNDVEESTAL, FAM. KOOL, KORTGERECHT 18 SCHOONREWOERD

Uitgebracht aan: DLV Bouw, Milieu & Techniek
Postbus 511
5400 AM Uden

Uitgebracht door: Aequator Groen & Ruimte bv
De Drieslag 25
8251 JZ Dronten

Contactpersoon: André de Bonte
06-53151731

Auteur(s): André de Bonte

Versie: 2

Datum: 4 oktober 2012

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Leeswijzer	1
1.3	Methode	1
2	HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE	2
2.1	Huidige situatie	2
2.2	Toekomstige situatie	4
3	BESCHERMDE SOORTEN	5
3.1	Beschermde soorten in (de omgeving van) het plangebied	5
3.2	Toets Flora- en Faunawet	6
4	BESCHERMDE GEBIEDEN	8
4.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	8
4.2	Toets Natuurbeschermingswet en regelgeving EHS	9
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	10
5.1	Beschermde soorten	10
5.2	Beschermde gebieden	10
	LITERATUUR	11
	BIJLAGE I: FLORA- EN FAUNAWET & RODE LIJSTEN	13
	BIJLAGE II: BESCHERMDE GEBIEDEN	15
	BIJLAGE III: BESCHERMDE SOORTEN IN EN OM HET PLANGEBIED	17

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor dit onderzoek zijn de bouwplannen van de heer Kool, Kortgerecht 18 te Schoonrewoerd voor de bouw van een nieuwe ligboxenstal achter de bestaande bedrijfsgebouwen aan Kortgerecht 18 te Schoonrewoerd. Het is in deze fase wettelijk verplicht om te beoordelen of de plannen in conflict zijn met de natuurbeschermingswetgeving.

Doel van dit onderzoek is het bepalen of realisatie van de plannen in strijd is met de Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet en regelgeving omtrent de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In bijlage I wordt uitleg gegeven over de Flora- en Faunawet en wordt een aantal belangrijke verbodsbepalingen omschreven. Bijlage II geeft uitleg over de Natuurbeschermingswetgeving en andere regelgeving m.b.t. beschermde gebieden.

1.2 Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk (hoofdstuk 2) beschrijft de huidige en de toekomstige situatie. Hoofdstuk 3 gaat over de, door de wet beschermde, plant- en diersoorten die mogelijk door de plannen worden beïnvloed. Het daaropvolgende hoofdstuk (hoofdstuk 4) beschrijft de effecten van de voorgenomen plannen ten aanzien van beschermde gebieden. Tenslotte worden in het laatste hoofdstuk (hoofdstuk 5) conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan.

1.3 Methode

Om eventuele conflicten van de voorgenomen plannen met de wetgeving boven water te krijgen is een aantal stappen doorlopen.

- De informatie over de voorgenomen plannen is verstrekt door de opdrachtgever.
- Met behulp van verspreidingsgegevens (literatuur en internet) is nagegaan welke door de wet beschermde plant- en diersoorten in de directe omgeving van het plangebied voorkomen.
- Vervolgens is er gedurende een veldbezoek op 1 juli 2009 onderzocht welke van bovengenoemde soorten relevant zijn.
- Daarnaast is de website van het ministerie van LNV geraadpleegd over de ligging van beschermde gebieden.

2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

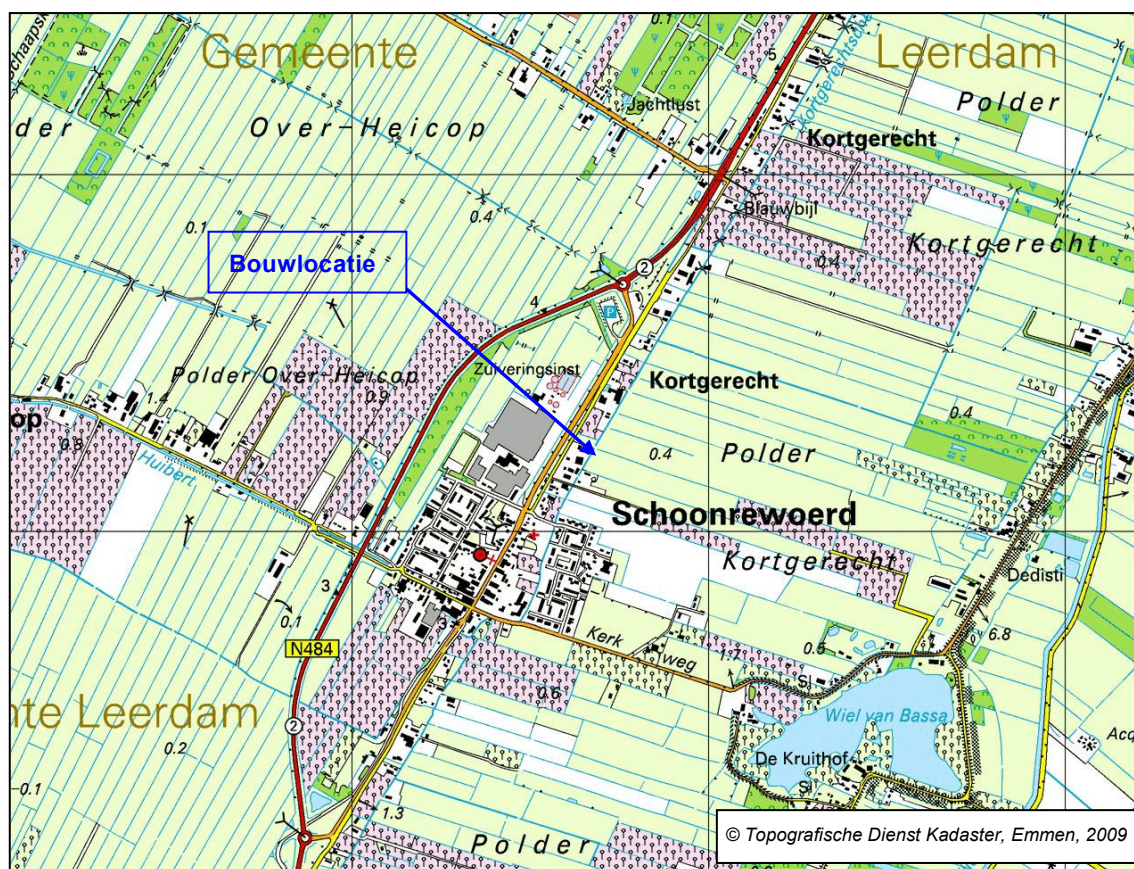
2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen achter de bedrijfsgebouwen aan Kortgerecht 18 te Schoonrewoerd. Op dit moment bestaat de beoogde bouwlocatie uit een intensief agrarisch grasland , een verharding van betonplaten met opslag van kuilvoer en een voedselrijke sloot. De omgeving van het plangebied bestaat eveneens uit agrarisch gebied. Onderstaande foto's geven een indruk van het plangebied.

Figuur 1 Huidige situatie van het plangebied en de aanliggende sloot

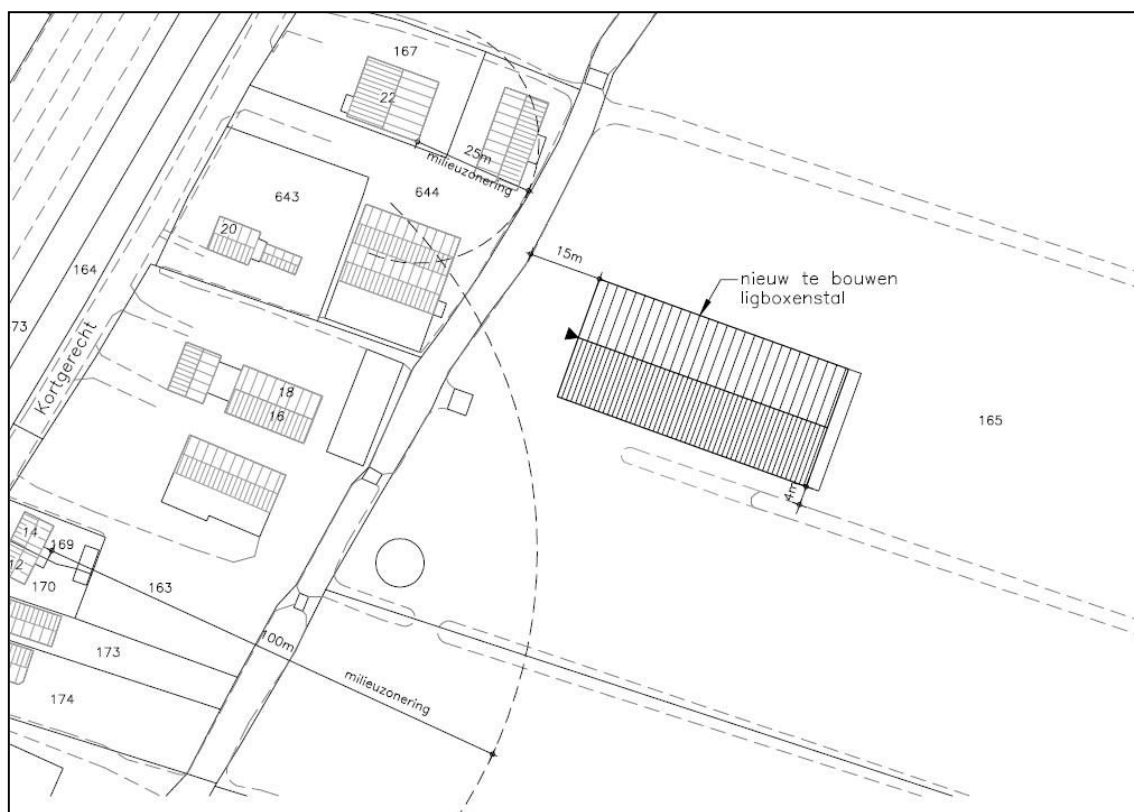
De ligging van het plangebied is op onderstaande kaart weergegeven.

Figuur 2 Ligging plangebied

2.2 Toekomstige situatie

In het plangebied zal een nieuwe ligboxenstal worden gerealiseerd. Ten behoeve van de plannen wordt van de aanliggende sloot circa 15 meter gedempt. Er worden geen bomen en struiken verwijderd. In onderstaande figuur is de nieuwe situatie weergegeven.

Figuur 3 Nieuwe situatie na realisatie plannen

3 BESCHERMDE SOORTEN

3.1 Beschermde soorten in (de omgeving van) het plangebied

Er is door gebruik te maken van verspreidingsgegevens (zie literatuurlijst) achterhaald welke beschermde soorten in de (ruime) omgeving van het plangebied voorkomen. Met de omgeving van het plangebied wordt het uurhok (gebied van 5 x 5 km) bedoeld waarin het plangebied ligt, met ruime omgeving worden de aanliggende uurhokken (dus een gebied van 15 x 15 km) bedoeld. Gedurende een veldbezoek op 13 juli 2009 is er vervolgens bepaald voor welke van de soorten uit de omgeving mogelijk geschikt leefgebied vinden in het plangebied (zie bijlage III).

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van enkele licht beschermde amfibieën, zoals: bruine kikker, gewone pad, middelste groene kikker, meerkikker en kleine watersalamander (www.ravon.nl). Daarnaast komen de zwaar beschermde heikikker en kamsalamander in de ruime omgeving van het plangebied voor (www.ravon.nl). De sloot in het plangebied vormt mogelijk een leefgebied voor een aantal beschermde amfibieën, maar is niet geschikt voor heikikker en kamsalamander.

Ongewervelde dieren

Uit verspreidingsgegevens van ongewervelde dieren (Smit, J.T. 2007; Huijbregts, 2004a, b & c, EIS-Nederland *et al.*, 2007; Janssen & Schaminée, 2008; www.vlindernet.nl; www.libellennet.nl) blijkt dat in de (ruime) omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van rivierrombout, een soort waarvoor het plangebied volstrekt ongeschikt is. In de omgeving komt mogelijk ook de zwaar beschermde waterslak platte schijfhoren voor. De sloot in het plangebied is echter veel te voedselrijk voor deze soort

Planten

Het plangebied bestaat uit een soortenarme raaigrasweide. Ook de slootkant en de sloot in het plangebied zijn zeer voedselrijk en soortenarm. De sloot wordt volledig bedekt door een kroosdek. Beschermde soorten komen niet voor.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens (www.ravon.nl) komt in de omgeving van het plangebied de zwaar beschermde ringslang voor. Ringslangen leven in natte gebieden en zijn gebonden aan water. Het zeer intensief gebruikte plangebied en de directe omgeving zijn voor deze soort niet geschikt.

Vissen

Uit de (ruime) omgeving zijn waarnemingen bekend van de middelzwaar beschermde soorten bermpje en kleine modderkruiper en de zwaar beschermde bittervoorn en grote modderkruiper. De zeer voedselrijke sloot in het plangebied biedt mogelijk een marginaal leefgebied voor kleine modderkruiper, voor de andere soorten is hij zeker ongeschikt.

Vleermuizen

Uit verspreidingsgegevens van vleermuizen (Janssen & Schaminée, 2008; Limpens *et al.*, 1997, www.zoogdieratlas.nl) blijkt dat er in de omgeving van het plangebied de soorten watervleermuis, laatvlieger, gewone en ruige dwergvleermuis voorkomen. In de ruime omgeving van het plangebied komen de volgende soorten voor: baardvleermuis, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis. Het plangebied vormt voor deze soorten geen geschikt foerageergebied.

Vleermuizen maken om zich te oriënteren tijdens verplaatsing veelal gebruik van lijnvormige landschapselementen (zoals bomenrijen of huizenblokken). Deze elementen zijn in de directe omgeving afwezig.

Vleermuizen verblijven met name in gebouwen en bomen. Ten gevolge van de plannen worden geen bomen gerooid en geen gebouwen gesloopt.

Vogels

In de omgeving van het plangebied komen Scholekster, Kievit en Grutto voor. Het plangebied is niet geschikt voor weidevogels, het ligt tegen de bebouwing aan het Kortgerecht aan en is deels in gebruik als opslag voor kuilvoer.

Overige zoogdieren

In de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend (Broekhuizen *et al.*, 1992, www.zoogdierenatlas.nl). van de zwaar beschermde Waterspitsmuis en Bever, in de ruime omgeving komt de zwaar beschermde Noordse woelmuis voor. Voor deze soorten vormt het plangebied geen geschikte leefomgeving.

In de (ruime) omgeving van het plangebied komen daarnaast de licht beschermde soorten Aardmuis, Bosmuis, Bunzing, Dwergmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Haas, Hermelijn, Huisspitsmuis, Konijn, Mol, Ree, Rosse woelmuis, Veldmuis, Vos, Wezel en Woelrat voor. Het plangebied en de directe omgeving zijn mogelijk geschikt voor een aantal van deze licht beschermde soorten.

3.2 Toets Flora- en Faunawet

Amfibieën

Ten behoeve van de plannen wordt circa 15 meter sloot gedempt, die mogelijk een leefgebied vormt voor de licht beschermde amfibieën. In de omgeving blijft na realisatie van de plannen echter vele kilometers vergelijkbare biotoop over. Demping van de sloot heeft dan ook geen negatief effect op deze soorten. Wel verdient het aanbeveling bij het dempen vanaf één kant te beginnen, zodat eventueel aanwezige dieren een veilig onderkomen kunnen zoeken. Ook verdient het aanbeveling de sloot te dempen in de periode tussen 15 juli en 1 november, na de voortplantingsperiode en voor de winterrust van vissen en amfibieën. Het grasland wordt zeer intensief gebruikt en biedt geen leefgebied voor deze soorten. Voor de in de omgeving voorkomende zwaar beschermde heikikker en kamsalamander biedt het plangebied geen geschikte biotoop. De plannen leiden dan ook niet tot negatieve effecten op beschermde amfibieën.

Ongewervelde dieren

Uit verspreidingsgegevens van ongewervelde dieren blijkt dat in de (ruime) omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van de libel rivierrombout, een soort waarvoor het plangebied vol-

strekt ongeschikt is. In de omgeving is ook de beschermde waterslak platte schijfhoren aangetroffen. De sloot in het plangebied is echter veel te voedselrijk voor deze soort. De plannen leiden dan ook niet tot aantasting van beschermde ongewervelde dieren.

Planten

Beschermde soorten komen in het plangebied niet voor. De plannen leiden dan ook niet tot aantasting van beschermde planten.

Reptielen

Beschermde soorten komen in het plangebied niet voor. De plannen leiden dan ook niet tot aantasting van beschermde reptielen.

Vissen

De zeer voedselrijke sloot in het plangebied biedt mogelijk een marginaal leefgebied voor kleine modderkruiper, voor de andere beschermde soorten is hij zeker ongeschikt. In de omgeving blijven na realisatie van de plannen echter vele kilometers vergelijkbare sloten over. Demping van de sloot heeft dan ook geen negatief effect op beschermde vissen. Wel verdient het aanbeveling bij het dempen vanaf één kant te beginnen, zodat eventueel aanwezige dieren een veilig onderkomen kunnen zoeken. Ook verdient het aanbeveling de sloot te dempen in de periode tussen 15 juli en 1 november, na de voortplantingsperiode en voor de winterrust van vissen en amfibieën.

Vleermuizen

Het plangebied biedt voor vleermuizen geen geschikt leefgebied. De plannen leiden dan ook niet tot aantasting van vleermuizen.

Vogels

De bouwlocatie en de directe omgeving zijn niet geschikt als broedgebied voor weidevogels, die een afstand van enkele honderden meters tot bebouwing en opgaande beplanting aanhouden. De bouwwerkzaamheden zouden wel kunnen leiden tot verstoring van in de omgeving broedende weidevogels. Door de bouwwerkzaamheden aan te vangen buiten het broedseizoen van de weidevogels, dat van ca. half maart tot half juli loopt, wordt verstoring van broedende weidevogels voorkomen.

Overige zoogdieren

Bij de herinrichting gaat mogelijk (een deel van het) leefgebied van enkele licht beschermde zoogdieren verloren. Er is voor deze soorten alternatief leefgebied in de omgeving aanwezig, zodat deze na verwezenlijking van de plannen opnieuw geschikt gebied kunnen vinden. Voor de licht beschermde soorten geldt daarnaast een vrijstelling van ontheffing voor ruimtelijke ontwikkeling en de plannen veroorzaken dan ook geen conflict met de wetgeving.

4 BESCHERMDE GEBIEDEN

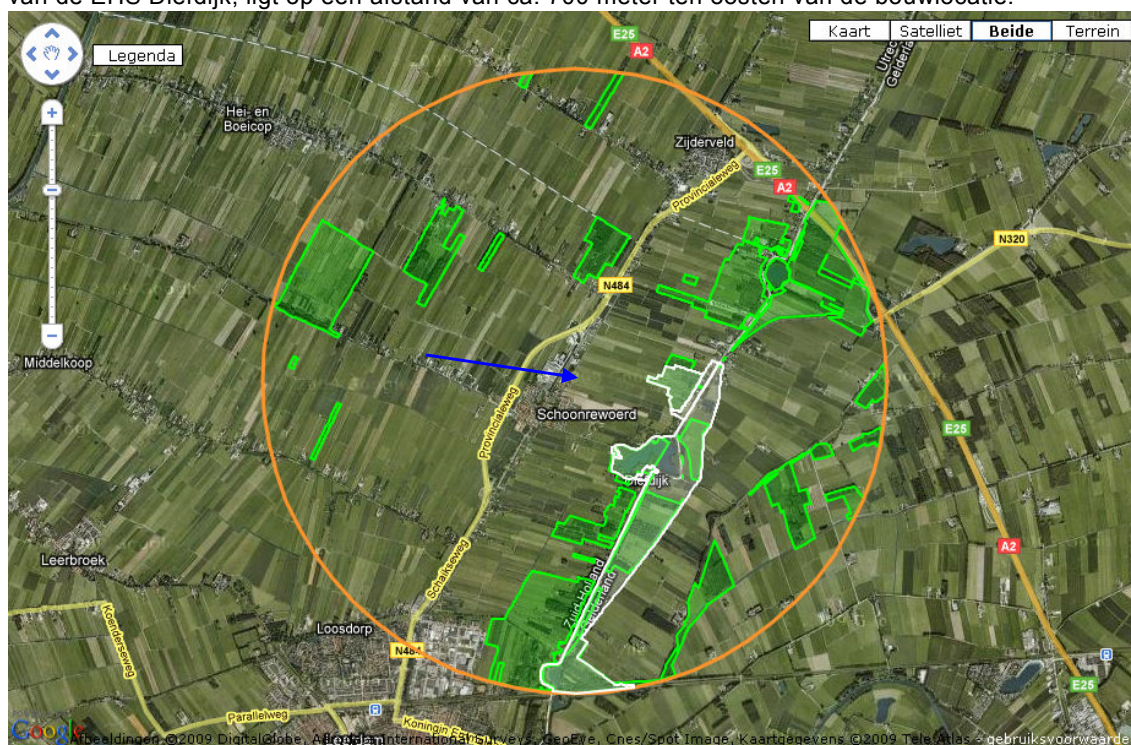
4.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

Natura 2000

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000 gebied (www.minlnv.nl). Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied, Diefdijk, ligt op een afstand van ca. 700 meter ten oosten van de bouwlocatie.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het plangebied is geen onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur. Het dichtstbijzijnde onderdeel van de EHS Diefdijk, ligt op een afstand van ca. 700 meter ten oosten van de bouwlocatie.

Figuur 4 Ligging EHS(groen) en Natura2000-gebieden(grijs) in omgeving plangebied(blauwe pijl)
(www.minlnv.nl)

4.2 Toets Natuurbeschermingswet en regelgeving EHS

De afstand van het plangebied tot de EHS en Natura2000-gebieden is zo groot, dat invloed van het kleinschalige project daarop is uitgesloten. Realisatie van de plannen leidt dan ook niet tot conflicten met de beschermingsregimes van de EHS en de natuurbeschermingswet.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 Beschermde soorten

Het plangebied vormt een mogelijk leefgebied voor enkele licht beschermde soorten, maar in de omgeving is voldoende vervangende biotoop aanwezig. Beschermde soorten worden door de plannen niet aangetast, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- De bouwwerkzaamheden moeten aanvangen buiten het broedseizoen van de weidevogels in de omgeving.
- De sloot moet vanaf de kant van het erf gedempt worden in de periode tussen 15 juli tot 1 november

5.2 Beschermde gebieden

Realisatie van de plannen leidt niet tot negatieve effecten op beschermde gebieden.

LITERATUUR

- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen (eds.)
1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Bruijn, J. de. 2006. Inventarisatie van de noordse woelmuis en de waterspitsmuis in de gebieden groene punt, schapenwei en breede water (voornes Duin). Inventarisatie in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. Strix/NWC, Dordrecht.
- Bruyne, R. de. 2004. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Cuppen, J.G.M., G. van Dijk, B. Koese & O. Vorst. 2006. De brede geelgerande waterroofkever *Dytiscus latissimus* in Zuidwest-Drenthe. – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007.
Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden / De Vlinderstichting, Wageningen / Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen. Greenwood, A.
- Churchfield, S. & C. Hickey 2002. Geographical distribution and habitat occurrence of the water shrew (*Neomys fodiens*) in the Weald of South-East England. Mammal Review 32:40-50.
- Greenwood, A., S. Churchfield. & C. Hickey 2002. Geographical distribution and habitat occurrence of the water shrew (*Neomys fodiens*) in the Weald of South-East England. Mammal Review 32:40-50.
- Huijbregts, H. 2004a. Gestreepte waterroofkever *Graphoderus bilineatus* (Degeer, 1774). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Huijbregts, H. 2004b. Heldenbok *Cerambyx cerdo* Linnaeus, 1758. – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Huijbregts, H. 2004c. Juchtleerkever *Osmoderma eremita* (Scopoli, 1763). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée, 2008. Soorten van de habitatrichtlijn, 2e sterk herziene en uitgebreide druk. Stichting Uitgeverij KNNV.
- Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Laar, V. van 1994. Habitatieisen van de waterspitsmuis. In: Wansink, D. & W. Lanting (ed.). Zoogdieren langs de waterkant: verslag van een symposium gehouden op 5 maart 1994. Uitgave van de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming en de Dienst Weg- en Waterbouwkunde van Rijkswaterstaat.
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek 2003. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, De Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Utrecht.
- Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Ministerie van LNV. 2005. Algemene handreiking natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Smit, J.T. Het vliegend hert. 2005. www.science.naturalis.nl.
- Smit, J.T. 2007. Actuele en potentiële verspreiding van het vliegend hert in Nederland. – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Timmermans, G., R. Lipmann, M. Melchers & H. Holsteijn 2004. De Gewone rivierkreeft *Astacus astacus* (Linnaeus, 1758). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Internetsites

- www.minInv.nl
- www.wetten.overheid.nl
- www.vlindernet.nl
- www.libellennet.nl
- www.ravon.nl
- www.vzz.nl
- www.natuurkalender.nl
- www.zoogdieratlas.nl

BIJLAGE I: FLORA- EN FAUNAWET & RODE LIJSTEN

1. Uitleg over de Flora- en Faunawet (minInv.nl)

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en Faunawet in werking. De wet, waarin EU-richtlijnen voor de bescherming van soorten en het internationale CITES-verdrag voor de handel in bedreigde soorten zijn opgenomen, regelt de bescherming van plant- en diersoorten in Nederland.

Doel

Het doel van de wet is het behouden en beschermen van in het wild levende plant- en diersoorten, waarbij het “nee tenzij” principe als uitgangspunt dient. Alle activiteiten die een negatieve invloed hebben op beschermde plant- en diersoorten zijn dus verboden. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken.

Verbodsbepalingen (wetten.overheid.nl)

Het is verboden:

- Planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (Artikel 8).
- Dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (Artikel 9).
- Dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten (Artikel 10).
- Nesten, hollen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (Artikel 11).
- Eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen (Artikel 12).

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat menselijke activiteiten niet nadelig mogen zijn voor zowel beschermde als niet beschermde plant- en diersoorten en is dus altijd van toepassing. Wanneer het niet mogelijk is om negatieve gevolgen te voorkomen, dienen de gevolgen beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

Beschermde leefomgeving

Het is, middels de Flora- en Faunawet, voor provincies mogelijk om plaatsen aan te wijzen die dienen als beschermde leefomgeving. Hierdoor kunnen plaatsen die belangrijk zijn voor het voortbestaan van plant- en/ of diersoorten worden beschermd.

Bescherming via 3 categorieën (zie bijlage III)

Of een soort voor bescherming in aanmerking komt hangt onder andere af van de mate waarin de soort met uitsterven bedreigd is en de zeldzaamheid. Vogelsoorten zijn niet in de tabellen opgeno-

men omdat de lijst erg lang zou worden, aangezien alle vogelsoorten (m.u.v. exoten) in Nederland beschermd zijn. Plant- en diersoorten worden beschermd aan de hand van 3 tabellen:

- **Tabel 1**
 In deze tabel staan de licht beschermde soorten. Het betreft met name beschermde, maar algemeen voorkomende soorten. Voor de soorten in deze tabel is vrijstelling mogelijk. Het verlenen van vrijstelling doet geen afbreuk aan de huidige, gunstige staat van instandhouding. Er dient echter voor deze soorten wel rekening te worden gehouden met de zorgplicht.
- **Tabel 2**
 In deze tabel staan de middelzwaar beschermde soorten. Voor de soorten in tabel 2 geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. De vereiste gedragscode moet ter goedkeuring zijn ingediend bij het ministerie van LNV. In de gedragscode wordt aangegeven hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan soorten geminimaliseerd wordt. Als er geen gedragscode is, moet bij overtreding een ontheffing worden aangevraagd.
- **Tabel 3**
 In deze tabel staan de zwaar beschermde soorten. Wanneer verbodsbepalingen worden overtreden dient een ontheffing te worden aangevraagd. Deze wordt volgens een uitgebreide toetsing beoordeeld, waarbij wordt nagegaan of de ingreep afbreuk doet aan de huidige, gunstige staat van instandhouding, of er alternatieven zijn en of er sprake is van een in de wet genoemd belang.

Vogels

Alle vogels, met uitzondering van exoten, zijn in Nederland beschermd. Het is dan ook verboden om werkzaamheden uit te voeren waarbij vogels gedood of verontrust worden, of waarbij nesten of verblijfplaatsen worden verstoord. Het is verboden om gedurende het broedseizoen activiteiten te ondernemen die een negatief effect hebben op broedvogels.

2. Rode Lijsten (www.minInv.nl)

Op de Rode Lijsten staan soorten die zich in Nederland voortplanten. Het gaat daarbij om soorten die speciale aandacht nodig hebben om te voorkomen dat ze met uitsterven bedreigd raken. De Rode Lijsten hebben een signaleringsfunctie en ze hebben geen juridische status. Soorten die op de Rode Lijst staan hebben niet per definitie een beschermingsstatus. Daarvoor is opname onder de Flora- en Faunawet nodig. De soorten worden verdeeld in 8 categorieën:

- Uitgestorven op wereldschaal
- In het wild uitgestorven op wereldschaal
- Verdwenen uit Nederland
- In het wild verdwenen uit Nederland
- Ernstig bedreigd
- Bedreigd
- Kwetsbaar
- Gevoelig

BIJLAGE II: BESCHERMDE GEBIEDEN

Door waardevolle natuurgebieden te beschermen kunnen bijzondere plant- en diersoorten in Nederland beter overleven. Gebiedsbescherming betekent dat gebieden met bijzondere natuurwaarden wettelijk beschermd zijn.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het ministerie van LNV heeft in 1990 de EHS geïntroduceerd. Het doel van de Ecologische Hoofdstructuur is de instandhouding en ontwikkeling van natuurgebieden en de daarin voorkomende soorten. Het bestaat uit een netwerk van natuurgebieden in Nederland. De EHS is opgebouwd uit bestaande gebieden, zoals de Veluwe, en wordt uitgebreid met de ontwikkeling van nieuwe natuur. Variatie in verschillende typen natuur zijn daarbij belangrijk. Om verschillende typen natuur te verbinden wordt gebruik gemaakt van bijvoorbeeld ecoducten en faunapassages.

Binnen de EHS zijn geen ingrepen mogelijk. Alleen bij groot maatschappelijk belang kan het Rijk de functie natuur laten wijken voor andere functies.

Natura 2000

De Natura 2000 is een netwerk van natuurgebieden in Europa en vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Het doel van Natura 2000 is de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die in Europa van belang zijn. Een aantal gebieden in Nederland zijn van internationaal belang, zoals bijvoorbeeld de Waddenzee. Daarnaast heeft Nederland de verantwoordelijkheid voor bijvoorbeeld de Noordse woelmuis, aangezien deze soort alleen in Nederland voorkomt. Voor het overleven van deze soort zijn onder andere de Natura 2000 gebieden “Grote Wielen” in Friesland belangrijk.

Nationale Parken

Er zijn in Nederland 20 Nationale Parken. Een Nationaal Park is een aaneengesloten gebied van minimaal 1000 hectare en geselecteerd vanwege de voor Nederland bijzondere natuurwaarde. Bijna alle Nationale Parken zijn onderdeel van Natura 2000 en/ of de EHS.

Nationale Landschappen

Er zijn in Nederland 20 Nationale Landschappen. Deze gebieden zijn uniek door de combinatie van cultuurhistorische en natuurlijke elementen. Behoud, beheer en versterking van landschap, natuur en cultuurhistorie is belangrijk. In Nationale Landschappen wordt gewoond en gewerkt en het zijn daarom geen beschermde natuurgebieden. Binnen een Nationaal Landschap zijn ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk, mits de belangrijkste landschappelijke kwaliteiten niet worden aangetast.

Binnen de Nationale Landschappen liggen natuurgebieden die onderling verbonden zijn door bijvoorbeeld singels en beken. Het netwerk heeft een hoge natuurwaarde en is een mooi aanvulling op de EHS. Een aantal soorten, zoals een aantal weidevogels, is in sterke mate afhankelijk van deze cultuurlandschappen.

Wetlands

De wetlands en de plant- en diersoorten die in de wetlands voorkomen worden beschermd door het Ramsar Verdrag. In dat Verdrag uit 1971 worden wetlands omschreven als: “waterrijke gebieden, moerassen, vennen, veen- of plasgebieden, natuurlijk of kunstmatig, met stilstaand of stromend water, zoet, brak, of zout, met inbegrip van zeewater, waarvan de diepte bij eb niet meer is dan 6 meter.” Wetlands hebben belangrijke functies voor de natuur, zoals:

- Vanwege de ligging zijn ze belangrijk voor vele trekvogels;
- Ze dienen als kraamkamer voor vissen en andere zeedieren;
- Ze zijn belangrijk voor de mens (visserij, recreatie, scheepvaart, etc.).

In Nederland ligt circa een miljoen hectare aan wetlands. Alle wetlands die zijn aangemeld bij het Ramsar bureau zijn door Nederland ook aangewezen als Natura 2000 gebied en vallen daardoor onder de Natuurbeschermingswet 1998.

Natuurbeschermingswet

Om de Natura 2000 gebieden in stand te houden en te kunnen beschermen is het nodig dit wettelijk te onderbouwen. De natuurbeschermingswet 1998 regelt de bescherming van natuurgebieden in Nederland. De wet is op 1 oktober 2005 in werking getreden. Hierdoor zijn de internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en diverse verdragen in de nationale regelgeving verankerd. Werkzaamheden die negatieve effecten hebben op Natura 2000 gebieden zijn verboden, tenzij de provincie vergunning verleent.

Voor alle Natura 2000 gebieden dient een aanwijzingsbesluit te worden opgesteld, waarin is opgenomen wat de instandhoudingsdoelen zijn. Op basis van deze doelen worden beheersplannen ontwikkeld.

Onderzoek is noodzakelijk om na te gaan of werkzaamheden in en rondom Natura 2000 gebieden negatief effect hebben op instandhoudingsdoelen of de kwalificerende waarden van het gebied. Op de vraag of er een significant negatief effect bestaat zijn 3 antwoorden mogelijk :

1. Er is zeker geen negatief effect. Er is dan ook geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig.
2. Er is mogelijk een negatief effect, maar dit is zeker niet significant. In dat geval volstaat een verslechterings- of verstoringstoets.
3. Er is kans op een significant negatief effect. Vergunningverlening is daarbij aan de orde en een passende beoordeling is noodzakelijk.

BIJLAGE III: BESCHERMDE SOORTEN IN EN OM HET PLANGEBIED

Tabel 1: Licht beschermde soorten

Soort	Rode Lijst (2004)	Ruime omgeving *	Omge- ving **	Plange- bied mogelijk geschikt
AMFIBIËN				
Bruine kikker				
Gewone pad				
Kleine watersalamander				
Meerkikker				
Middelste groene kikker				
MIEREN				
Behaarde rode bosmier				
Kale rode bosmier				
Stronkmier				
Zwartrugbosmier				
PLANTEN				
Aardaker				
Akkerklokje				
Brede wespenorchis				
Breed klokje				
Dotterbloem				
Gewone vogelmelk				
Grasklokje				
Grote kaardenbol				
Kleine maagdenpalm				
Knikkend vogelmelk				
Koningsvaren				
Slanke sleutelbloem				
Zwanenbloem				
SLAKKEN				
Wijngaardslak				
ZOOGDIEREN				
Aardmuis				
Bosmuis				
Dwergmuis				
Bunzing				
Dwergspitsmuis				
Egel				
Gewone bosspitsmuis				
Haas				
Hermelijn				
Huisspitsmuis				
Konijn				
Mol				
Ondergrondse woelmuis				
Ree				
Rosse woelmuis				
Tweekleurige bosspits- muis				
Veldmuis				
Vos				
Wezel				
Woelrat				

* Binnen 15 x 15 km

** Binnen 5 x 5 km

Tabel 2: Middelzwaar beschermde soorten

Soort	Rode Lijst (2004)	Ruime omgeving *	Omgeving **	Plangebied mogelijk geschikt
AMFIBIËN				
Alpenwater-salamander				
KEVERS				
Vliegend hert				
KREEFTACHTIGEN				
Rivierkreeft				
PLANTEN				
Aangebrande orchis	R			
Aapjesorchis	R			
Bergklokje				
Bergnachtorchis	R			
Bijenorchis				
Blaasvaren	R			
Blauwe zeedistel				
Bleek bosvogeltje	R			
Bokkenorchis	R			
Brede orchis	R			
Bruinrode wespenorchis	R			
Daslook				
Dennenorchis	R			
Duitse gentiaan	R			
Franjgentiaan	R			
Geelgroene wespenorchis	R			
Gele helmblom				
Gevlekte orchis	R			
Groene nachtorchis	R			
Groensteel	R			
Grote keverorchis	R			
Grote muggenorchis	R			
Gulden sleutelbloem	R			
Harlekijn	R			
Herfstschröforchis	R			
Hondskruid	R			
Honingorchis	R			
Jeneverbes	R			
Klein glaskruid				
Kleine keverorchis	R			
Kleine zonnedaauw	R			
Klokjesgentiaan	R			
Kluwenklokje	R			
Koraalwortel	R			
Kruisbladgentiaan	R			
Lange ereprijs				
Lange zonnedaauw	R			
Mannetjesorchis	R			
Maretak				
Moeraswespen-orchis	R			
Muurbloem	R			
Parnassia	R			
Pijlscheefkelk	R			
Poppenorchis	R			
Prachtklokje				
Purperorchis	R			
Rapunzelklokje	R			
Rechte driehoeksvaren	R			
Rietorchis				
Ronde zonnedaauw	R			
Rood bosvogeltje	R			
Ruig klokje				
Schubvaren	R			
Slanke gentiaan	R			
Soldaatje				
Spaanse ruiter	R			
Steenanjer	R			
Steenbreekvaren				
Stengelloze sleutelbloem	R			
Stengelomvattend havikskruid	R			
Stijf hardgras	R			
Tongvaren				
Valkruid	R			
Veenmosorchis	R			
Veldgentiaan	R			
Veldsalie	R			
Vleeskleurige orchis	R			
Vliegenorchis	R			
Vogelnestje	R			
Voorjaarsadonis				
Wantsenorchis	R			

Waterdrieblad	R			
Weideklokje	R		groen	ruimte
Welriekende nachtorchis	R			
Wilde gagel	R			
Wilde herfsttijloos				
Wilde kievitsbloem	R			
Wilde marjolein				
Wit bosvogeltje	R			
Witte muggenorchis	R			
Zinkviooltje	R			
Zomerklokje	R			
Zwartsteel				
REPTIELEN				
Levendbarende hagedis				
VISSEN				
Bermpje				
Kleine modderkruiper				
Meerval				
Rivierdonder-pad				
VLINDERS				
Moerasparel-moervlinder	R			
Vals heideblauwtje	R			
ZOOGDIEREN				
Damhert	R			
Edelhert				
Eekhoorn				
Grijs zeehond	R			
Grote bosmuis	R			
Steenmarter				
Wild zwijn				

* Binnen 15 x 15 km

** Binnen 5 x 5 km

Tabel 3: Zwaar beschermde soorten

A) Soorten Bijlage I (AMvB)

Soort	Rode Lijst (2004)	Ruime omgeving *	Omgeving **	Plangebied mogelijk geschikt
AMFIBIËN				
Vinpootsalamander	R			
Vuursalamander	R			
PLANTEN				
Groot zee gras	R			
REPTIELEN				
Adder	R			
Hazelworm	R			
Ringslang	R			
VISSEN				
Beekprik	R			
Bittervoorn	R			
Elrits	R			
Gestippelde alver	R			
Grote modderkruiper	R			
Rivierprik				
VLINDERS				
Bruin dikkopje	R			
Dwergblauwtje	R			
Dwergdikkopje	R			
Groot geaderd witje	R			
Grote ijsvogelvinder	R			
Heideblauwtje	R			
Iepepage	R			
Kalkgrasland-dikkopje	R			
Keizersmantel	R			
Klaverblauwtje	R			
Purperstreep-parelmoervlinder	R			
Rode vuurvinder	R			
Tweekleurig hooibeestje	R			
Veenbes-parelmoervlinder	R			
Veenhooibeestje	R			
Veld-parelmoervlinder	R			
Woud-parelmoervlinder	R			
Zilvervlek	R			
ZOOGDIEREN				
Das				
Boommarter	R			
Eikelmuis	R			
Gewone zeehond	R			
Veldspitsmuis	R			
Waterspitsmuis	R			

* Binnen 15 x 15 km

** Binnen 5 x 5 km

Tabel 3: Zwaar beschermde soorten
B) Soorten bijlage IV (Habitatrichtlijn)

Soort	Rode Lijst (2004)	Ruime omgeving *	Omgeving **	Plangebied mogelijk geschikt
AMFIBIËN				
Boomkikker	R			
Geelbuikvuurpad	R			
Heikikker	R			
Kamsalamander	R			
Knoflookpad	R			
Poelkikker	R			
KEVERS				
Brede geelrand-waterroofkever				
Gestreepte waterroofkever				
Heldenbok				
Juchtleerkever				
LIBELLEN				
Bronslibel				
Gaffellibel	R			
Gevlekte witsnuitlibel	R			
Groene glazenmaker	R			
Noordse winterjuffer	R			
Oostelijke witsnuitlibel	R			
Rivierrombout	R			
Sierlijke witsnuitlibel	R			
PLANTEN				
Drijvende waterweegbree	R			
Groenknolorchis	R			
Kruipend moerasscherm	R			
Zomerschroeforchis	R			
REPTIELEN				
Gladde slang	R			
Muurhagedis	R			
Zandhagedis	R			
VISSEN				
Houting				
Steur	R			
VLINDERS				
Donker pimpernelblauwtje	R			
Grote vuurvinder	R			
Pimpernelblauwtje	R			
Tijmblauwtje	R			
Zilverstreep-hooibeestje	R			
WEEKDIEREN				
Bataafse stroommossel	R			
Platte schijfhoren	R			
ZOOGDIEREN				
Baardvleermuis				
Bechstein's vleermuis	R			
Bever	R			
Bosvleermuis				
Brandt's vleermuis	R			
Bruinvis	R			
Euraziatische lynx				
Franjestaart	R			
Gewone dolfin				
Gewone dwergvleermuis				
Gewone grootoorvleermuis				
Grijze grootoorvleermuis	R			
Grote hoefijzerneus				
Hamster	R			
Hazelmuis	R			
Ingekorven vleermuis	R			
Kleine dwergvleermuis				
Kleine hoefijzerneus	R			
Laatvlieger				
Meervleermuis				
Mopsvleermuis				
Noordse woelmuis	R			
Otter	R			
Rosse vleermuis				
Ruige dwergvleermuis				
Tuimelaar	R			
Tweekleurige vleermuis				
Vale vleermuis	R			
Watervleermuis				
Wilde kat				
Witflankdolfijn				
Witsnuitdolfijn				

* Binnen 15 x 15 km

** Binnen 5 x 5 km